

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

№ 14539 /II. /B.W./4

69457
Warszawa dn. 31 marca 1921 r.

Do

Adjutantury Generalnej
Belweder.

W załączeniu przedkłada się do wiadomości
odpis raportu Attache Wojskowego w PARYŻU z dnia
8 marca 1921 roku.

Załącznik 1.-

Otrzymują:

1. Adjutantura Generalna
2. M.S.Z. przez Ofic.Łączn.
3. M.S.Wojsk.Oddz.II.Szt.
4. Ewidencja 5.

W z. Szefa Biura Wyw.

Beck
Mjr.Szt.Gen.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA
L: Dz. 69457 dnia 6 10 1921 r.
Wyział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

216

POSELSTWO POLSKIE
W PARYŻU

Paryż, dnia 8 marca 1921

ATTACHÉ WOJSKOWY

11 bis Avenue Kleber (16°)

40/A.W.T.

N° _____

TAJNE

D o

Biura Wywiadowczego, Oddziału II Naczelnego
Dowództwa Wojsk Polskich

w W a r s z a w i e .

Sprawy rosyjskie.

Ostatnie wypadki w GRUZJI i zwycięskie posuwanie się w głąb KAUKAZU wojsk sowieckich dodały nowego bodźca tutejszym kołom rosyjskim, bliskim b. przedstawicielstwu rosyjskiemu w Paryżu (MAKŁAKOW, GIERS, BAZILI etc.) i które obecnie poniekąd identyfikują się z nowopowstałym "Kolegjum poszów". Kora te, które w dalszym ciągu wierzą w skuteczność obcej interwencji wojskowej w ROSJI - chociażby obecnie licząc na możliwość interwencji angielskiej - wysuwając konieczność zatrzymania pochodu bolszewickiego na wschód.

W celu zbadania podatności gruntu w ANGLJI i przeprowadzenia odpowiedniej agitacji, polegającej na zastraszeniu ANGLJI niebezpieczeństwem tego pocho-

du dla jej polityki w INDIACH, został wydelegowany do LONDYNU BASILI i b. poseł rosyjski w LONDYNIE otrzymał instrukcje działania w tym samym kierunku.

O rezultatach tych zabiegów dotychczas wiadomości jeszcze nie posiadam.

Analogiczna agitacja, aczkolwiek bardzo ostrożna jest robiona przez te same kółka wśród polityków francuskich; tutaj jednak akcja ta niema żadnych szans powodzenia w obecnych warunkach.

Francja drogą zaprzeczającą za impresję WRANGLA i można z całą stanowczością powiedzieć, że ani wojskowo ani nawet finansowo nie zaangażuje się w nową ekspedycję anty-bolszewicką.

Te same kółka, ^{rosyjskie z s. zw. „Kolegium lordów”} przekonawszy się, że nie uzyskają od FRANCJI protestu przeciwko terytorjalnym ustępstwom ROSJI sowieckiej na rzecz POLSKI, przeniosły swe starania na grunt londyński. B. Poseł rosyjski w LONDYNIE otrzymał polecenie starać się o uzyskanie oficjalnego lub półoficjalnego (officieux) wypowiedzenia się rządu angielskiego w pożądanym duchu.

W kręgach ugrupowania KONSTITUANTY odnosi się z wyraznym pesymizmem i nawet niechęcią do myśli interwencji na KAUKASIE. Natomiast zaburzenia w ROSJI i bunt marynarski - całkowicie pochłania ich uwagę i w związku z temi wypadkami ożywiona działal-

ność daje się zauważyć w tych korach. CZERNOW wyjechał do REWLA, KIEREŃSKI do BRAGI, a następnie również do REWLA i jednocześnie zostały wydane rozporządzenia przyśpieszenia utworzenia es-erowskich organizacji państwowych i wojskowych w państwach sąsiednich z ROSJĄ, o czym poprzednio donosiłem.

← Kwestja zawarcia polsko-francuskich umów, która wywołała ogromne poruszenie w tutejszych korach rosyjskich, składających sobie sprawę z konsekwencji, wypływających z nowej sytuacji politycznej POLSKI, była specjalnie rozpatrywana na poufnym posiedzeniu komitetu KONSTYTUANTY. Na tem posiedzeniu polecono KIEREŃSKIEMU, AWKSENTJEWOWI i MILUKOWI, stanowiącym "Komisję Międzynarodową", opracowanie oddzielnego wyczerpującego referatu. Wobec wyjazdu z PARYZA KIEREŃSKIEGO, obecnie nad tym referatem pracują MILUKOW i AWKSENTJEW.

Jednocześnie udało mi się dowiedzieć, że obradujący na powyższym posiedzeniu doszli do następujących wniosków:

- 1) należy uważać umowę polsko-francuską za fakt nader szkodliwy dla ROSJI, szczególnie w dalszych jej konsekwentnych skutkach. Umowa ta może ułatwić zawarcie dalszych umów pomiędzy POLSKĄ i państwami ościennymi ROSJI na jej zachodniej granicy, co w przyszłości może stanowić dla niej wielkie niebezpieczeństwo, gdyż ogromnie wzmocni POLSKĘ.



2) Umowy te nie wyczerpują kwestji wschodnich granic POLSKI, co do których FRANCJA nie wypowiedziała się ostatecznie. Zdaniem tych kół w powyższej kwestji polityka polska a w każdym razie jej program maksymalny został zachowany, albowiem POLSCE nie udało się pozyskać FRANCJI dla idei utworzenia UKRAINY, ani lennei BIAŁEJ-RUSI.

3) Należy dążyć do odsunięcia FRANCJI od Polski i stwarzania możliwych komplikacji drogą agitacji i odpowiedniego wysyskania możliwych targ.

W myśl powyższego "Komisja Międzynarodowa" KONSTITUANTY opracowuje referat i prowadzi agitację, kierując się dla uzasadnienia swej tezy następującymi wytycznymi:

1) POLSKA, nie posiadając nieprzebranych zasobów ROSJI ani nie przedstawiając jako rynek tych korysów, które przedstawiała ROSJA, - nie jest w stanie ją zastąpić pod względem handlowo-przemysłowym.

2) Zacieśnienie więzów przyjaznych pomiędzy FRANCJA i POLSKA może okazać się zgubnym dla przyszłych stosunków francusko-rosyjskich i wywoła, jako rzecz nieuniknioną, orientację całej przyszłej polityki rosyjskiej w stronę NIEMIEC.

3) Przekazanie do POLSKI terytorjów, etnograficznie do niej nie należących będzie w przyszłości źródłem rozłamów wewnętrznego i rozkładu, na co wsk

suje przeszła historia POLSKI.

a) Rozszerzenie granic POLSKI kosztem ROSJI będzie bezwzględnie powodem wypowiedzenia POLSCE wojny, gdy tylko ROSJA wzmocni się dostatecznie.

b) ROSJA może jedynie pogodzić się z istnieniem Państwa Polakiego w jego granicach etnograficznych (linja CURZONA) i to jedynie może usunąć konieczność sojuszu rosyjsko-niemieckiego.

Attaché Wojskowy

Z rozkazu pca

[Signature]
Rotmistrz